

راهنمای نامگذاری مؤسسات فرهنگی

اسم و عنوان هر چیز بیانگر محتوا، ویژگیها و حتی اهداف وجود آن چیز است. نامگذاری مؤسسات فرهنگی که وظیفه تحقق اولویتهای مهم فرهنگی کشور را برعهده دارند، از اهمیتی دوچندان برخوردار است. بر این اساس با توجه به تفاوتهایی که در اسامی مختلف وجود دارد سیاستها و تعاریف و شرایط نامگذاری مؤسسات فرهنگی بر اساس مصوبه ۱۷۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی مورخ ۶۷/۱۱/۴ و همچنین اختیارات هیأت رسیدگی به امور مراکز فرهنگی (مطابق بند ۲ و تبصره ماده ۱۰ و همچنین ماده ۱۱ ضوابط و مقررات) به شرح زیر تعیین می‌گردد:

فصل اول: سیاستهای نامگذاری

۱- تطابق اسمی با اهداف و زمینه فعالیتها

۲- عدم نامگذاری با اسامی مقدس: نامیدن مؤسسات فرهنگی و هنری با اسامی مقدس نام معصومین علیهم السلام، اماکن متبرکه، شهدای اسلامی و انقلاب و ... جایز نیست مگر در موارد خاص با نظر هیأت رسیدگی و در صورت فعالیت مؤسسه در حوزه های مرتبط با اسم برگزیده (تناسب اسم و مسمی رعایت شود).

۳- عدم نامگذاری به نام افراد حقیقی: از آنجا که مؤسسات فرهنگی عهده دار وظایف فرهنگی در کشور هستند در صورتی می توان اسم اشخاص حقیقی را بر آنها گذاشت که اسامی مزبور متعلق به شخصیتهای فرهنگی، ملی و یا مذهبی مطرح کشور و جهان باشند. در صورت پذیرش این اسامی از سوی هیأت رسیدگی باید زمینه فعالیتهای مؤسسه با ویژگیهای اسم انتخاب شده تطابق داشته باشد.

به عنوان مثال تشکیل مؤسسه‌ای با نام «مولوی» منوط به آن است که فعالیت مؤسسه نیز در راستای شناسایی یا شناساندن آموزه ها و شخصیت مولوی باشد. بدیهی است در صورتی که در کشور نهادی رسمی عهده دار این امر باشد امکان تعیین این نام برای مؤسسات نخواهد بود مگر در موردی که مراتب از سوی آن نهاد رسمی مورد تأیید قرار گیرد. در صورتی که اسم مزبور متعلق به شخصیت فرهنگی ای که زنده هست با رعایت شرایط فوق باید رضایت آن شخصیت فرهنگی در این خصوص ارائه گردد.

۴- رعایت ضوابط مربوط به اداره کل ثبت شرکتها و مالکیت صنعتی: تکراری نبودن اسم در شخصیتهای حقوقی فعلی، سه بخشی بودن اسم انتخابی و دیگر شرایط قالبی از شرایط است که در آن اداره کل مد نظر قرار می‌گیرد.

۵- عدم نامگذاری با اسامی مبهم و غیر متعارف: بدیهی است اسم مؤسسه فرهنگی باید دارای معنی صحیح

و مشخصی باشد . چنانچه نام انتخاب شده چند وجهی و دارای وجهه مثبت و منفی توامان باشد امکان انتخاب آن وجود ندارد. همچنین برگزیدن اسامی محلی در صورتی مجاز است که اولاً مؤسسه در همان محل فعالیت نماید (فعالیت به صورت منطقه ای باشد نه ملی) و ثانیاً اسم محلی دارای معنای صحیح مستند باشد.

۶ - عدم نامگذاری با اسامی غیر ارزشی و ضد دینی

۷ - نشانگر استان و شهر محل فعالیت : نام مؤسسه باید نشان دهنده منطقه مؤسسه نیز باشد تا از آن بومی بودن مؤسسه و ارتباط فرهنگی آن با منطقه ای خاص از جغرافیا و فرهنگ ایران مشخص گردد.

۸ - عدم استفاده از کلمات و واژگان غیر ایرانی و غیر اسلامی ، نام ها فقط باید به زبان فارسی باشد مگر در مواردی که به تشخیص هیأت رسیدگی این اسامی به منظور ایجاد پیوندهای فرهنگی ، علمی و سیاسی انتخاب شده باشند .

فصل دوم :

علائم مشخصه مؤسسات (آرم) باید دارای شرایط زیر باشد :

حتی الامکان با اهداف و زمینه فعالیت مؤسسه منطبق باشد .

- مبهم و غیر متعارف نباشد .

- غیر ارزشی و ضد دینی نباشد.

- در آن واژگان غیر ایرانی و غیر اسلامی به کار نرفته باشد .

فصل سوم :

برای نامگذاری شخصیت حقوقی مؤسسات بطور عمده از واژه « مؤسسه » استفاده می شود لیکن با توجه به محتوا و نوع فعالیتها می توان واژگان زیر را به صورتی تعریف نمود که هر یک ناظر بر نوع خاصی از مؤسسات فرهنگی باشند . ارائه تعریف فوق بویژه برای مؤسساتی که تعاملات خارجی دارند نظر به وجود واژه هایی محدود به عنوان معادل این عبارات در زبان انگلیسی و عربی و حائز اهمیت خواهد بود .

۱ - مؤسسه : عبارست از شخصیت حقوقی که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ایجاد شده و بر اساس آن انجام فعالیتهای فرهنگی و هنری در محدوده جغرافیایی معین قابل انجام می باشد.

۲ - کانون ، مرکز: مؤسسه ای است که برای انجام تشکلهایی از مؤسسات فرهنگی محدود در حوزه موضوعات خاص را برعهده دارد .

۳ - انجمن : عنوانی است که برای تشکلهایی از مؤسسات فرهنگی وضع می شود . به عبارت دیگر مؤسسه ای

است که بین موسساتی دیگر زمینه همکاری تعریف نموه و حلقه ارتباطی است . تشکیل دهنده و تأسیس کننده این مؤسسات مدیران مسئول مؤسسات فرهنگی هستند . فعالیتهایی که انجمنها انجام می دهند صرفاً به ایجاد همکاریهای بیشتر بین مؤسسات عضو می باشد . و از تصدی گری فعالیتهای فرهنگی مؤسسه منع می شوند .

در استفاده از تمامی عناوین فوق استفاده از پسوند « فرهنگی » الزامی است . در صورتی ک علاوه بر این ، حوزه فعالیت خاصی از مؤسسه بطور عمده قابل تسری به کل مؤسسه باشد ، می توان پس از پسوند « فرهنگی » از پسوندهای مناسب دیگر مثل پژوهشی ، آموزشی ، کاربردی و ... نیز استفاده نمود .